

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO IN OKOLJE
AGENCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA OKOLJE

Podnebne spremembe in zrak, ki ga dihamo

mag. Tanja Cegnar, ARSO, Urad za meteorologijo

Koper, 18. oktober 2013

Onesnaženost zraka

vnos

gibanje zraka

kemija

izločanje

Kaj vpliva na podnebni sistem?

- Astronomske razmere
- Sončeva aktivnost
- Raba tal
- Oceani
- Aerosoli
- Izpusti toplogrednih plinov
- Vulkanski izbruhi
- Kriosfera
- Naravna spremenljivost

Interakcija podnebje – onesnaženost zraka

Delci (kondenzacijska jedra, megla, oblak, padavine) vplivajo na sevalno bilanco skupaj z metanom, dušikovimi oksidi, ozonom,...

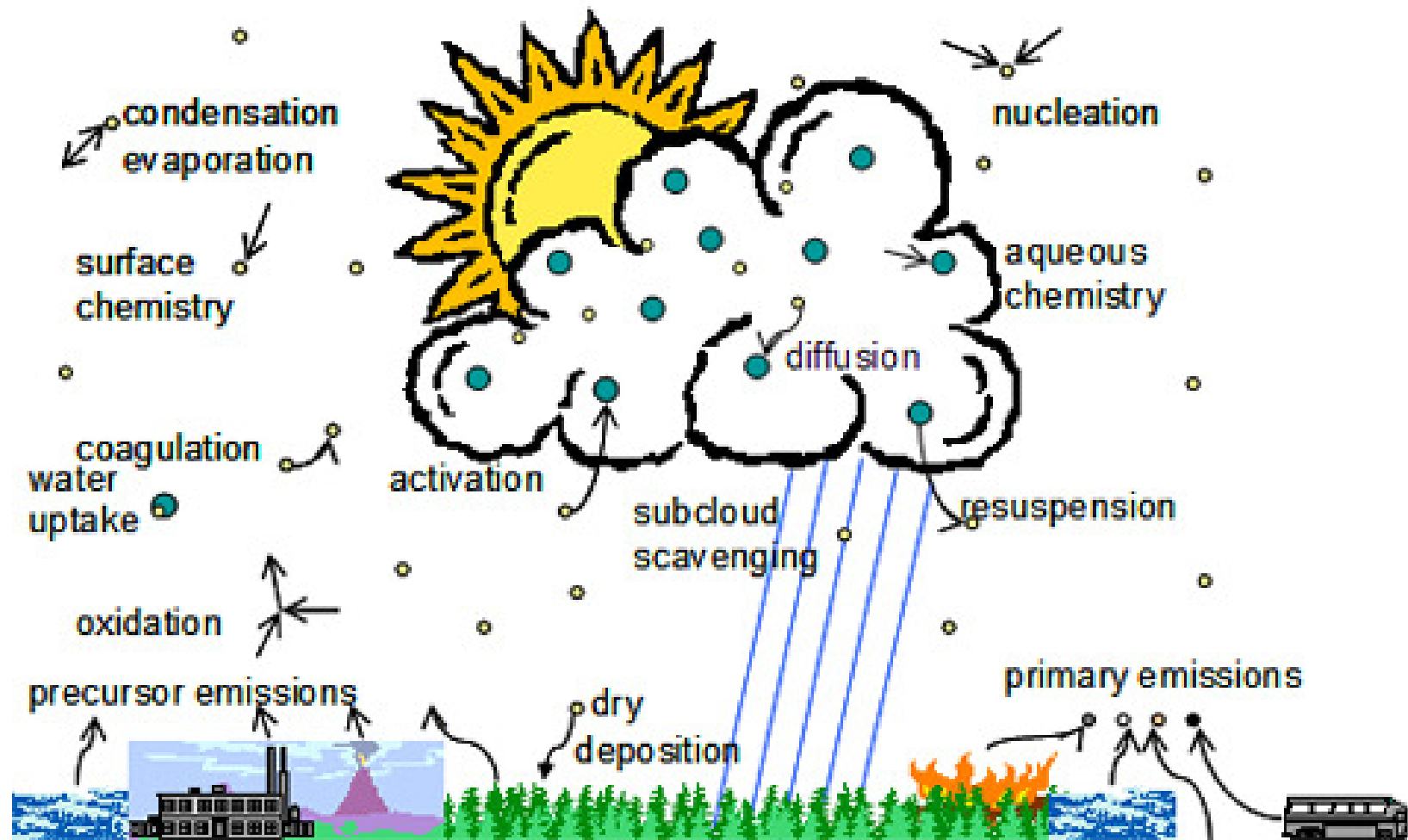
Padavine – spiranje

Veter – prenos, redčenje

Dviganje, posedanje

Mešanje

http://www.pnl.gov/atmospheric/research/aci/aci_aerosol_indeffects.stm

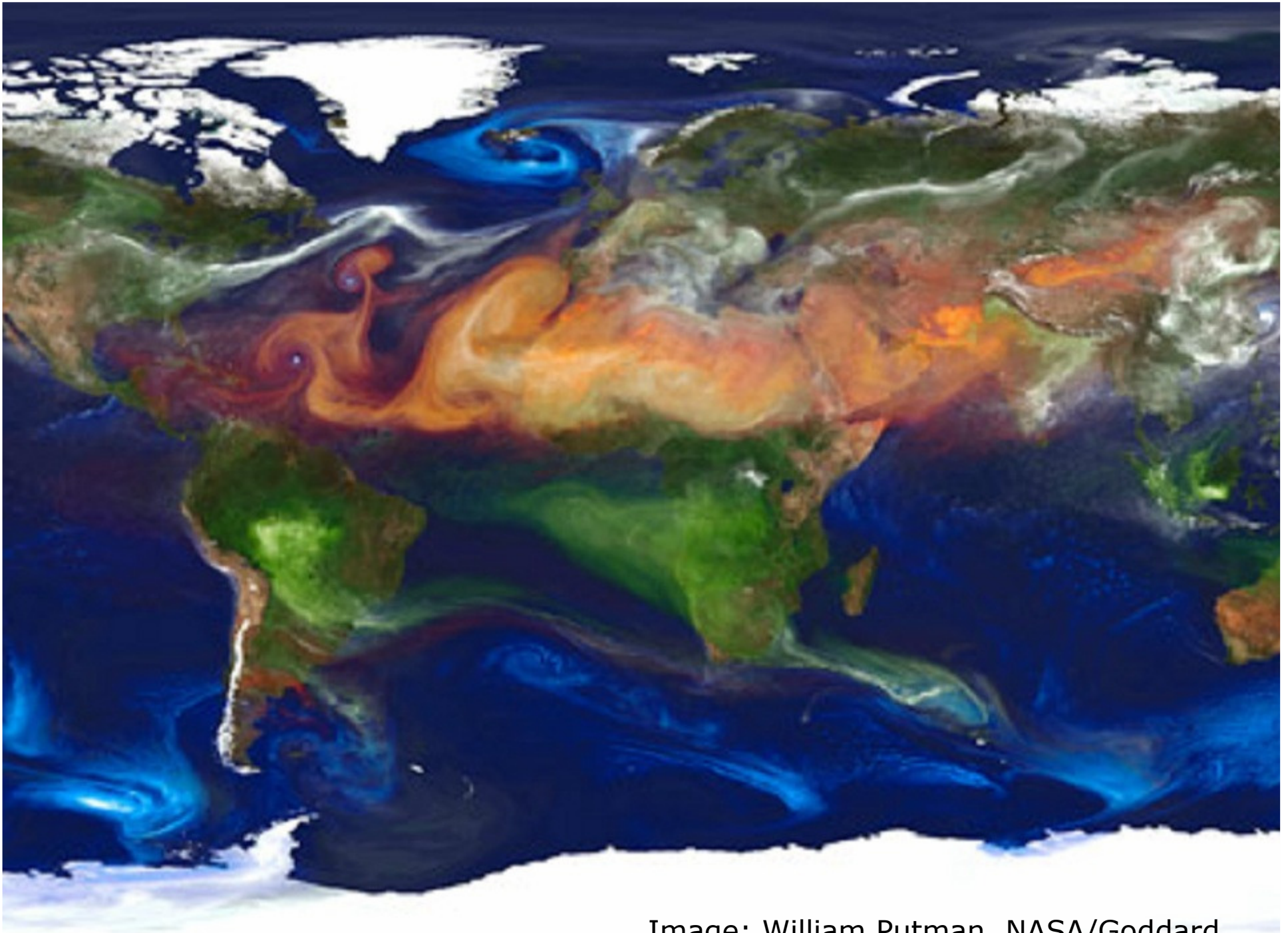
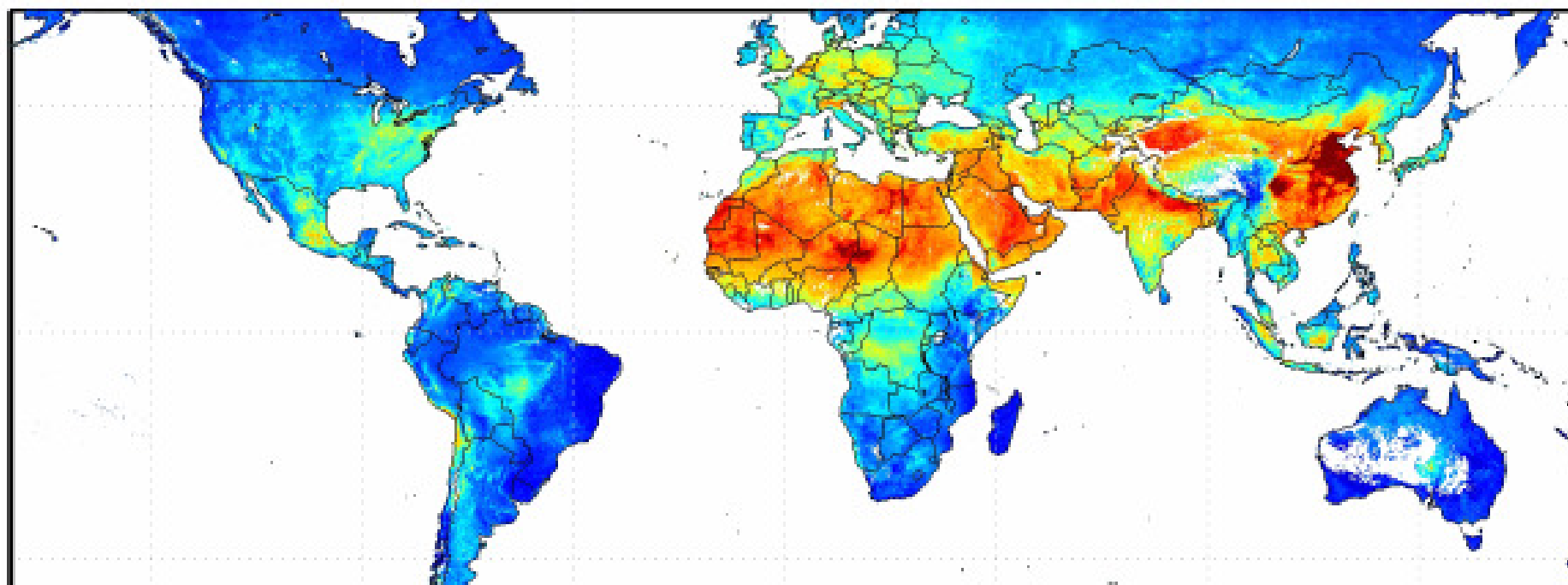

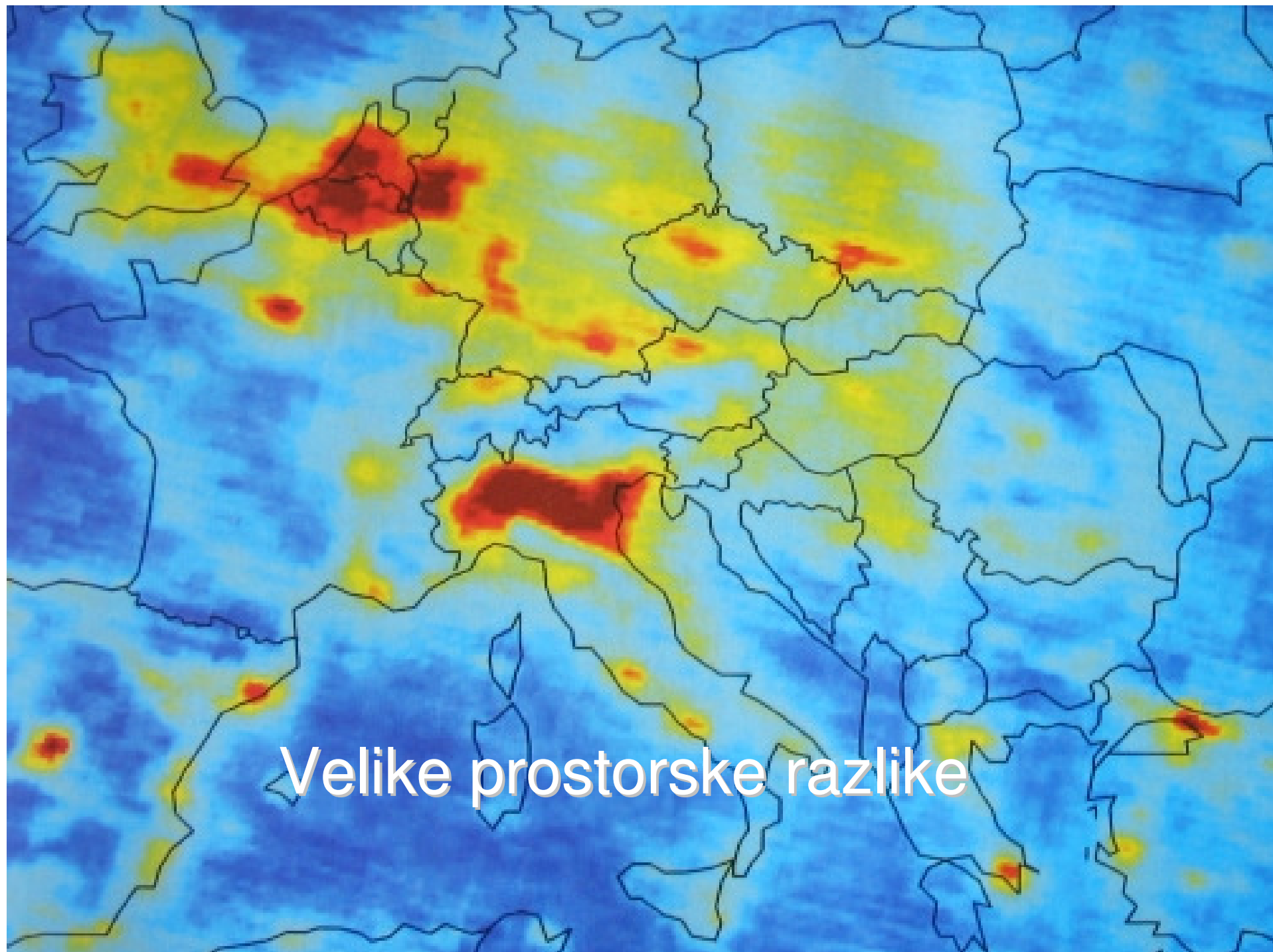
Image: William Putman, NASA/Goddard

Porazdelitev delcev 2001-2006 (NASA)

http://www.nasa.gov/images/content/483897main_Global-PM2.5-map.JPG

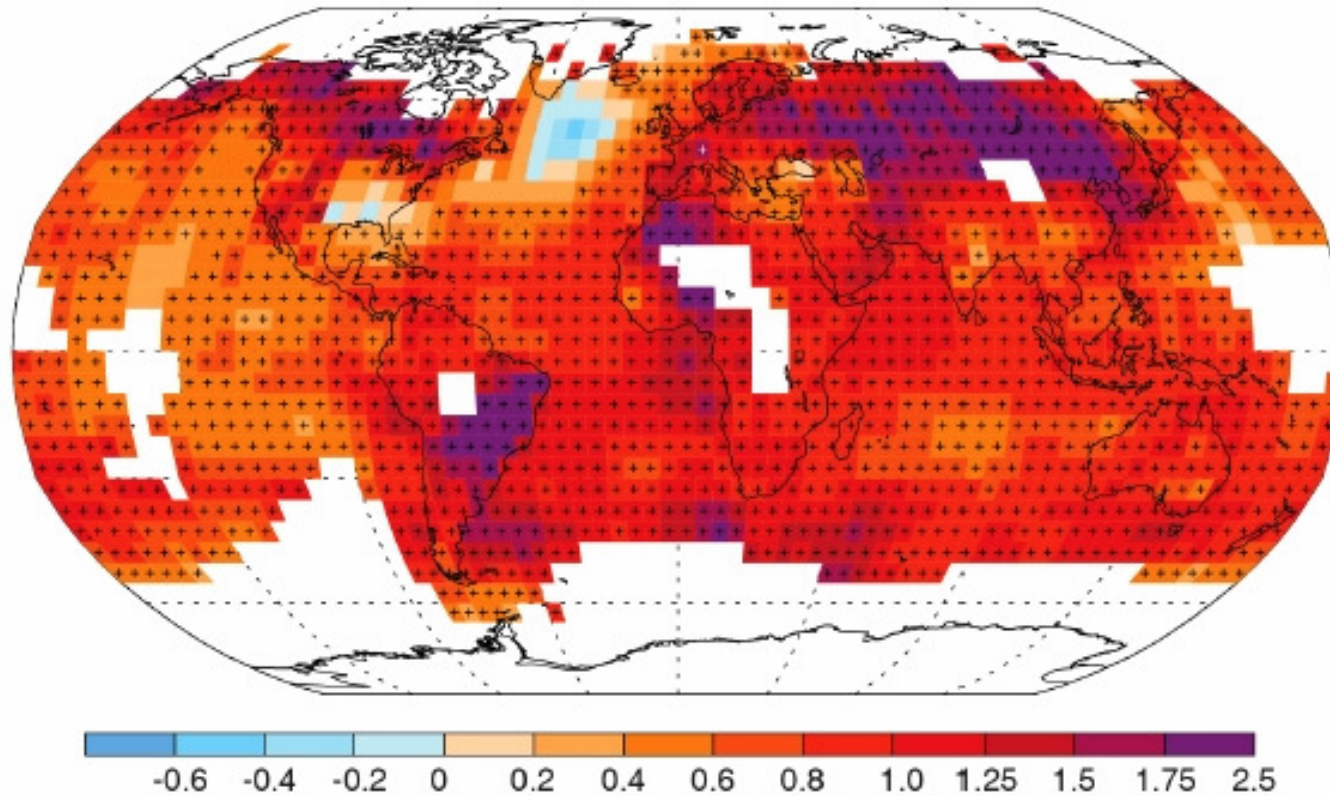
Satellite-Derived PM_{2.5} [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]

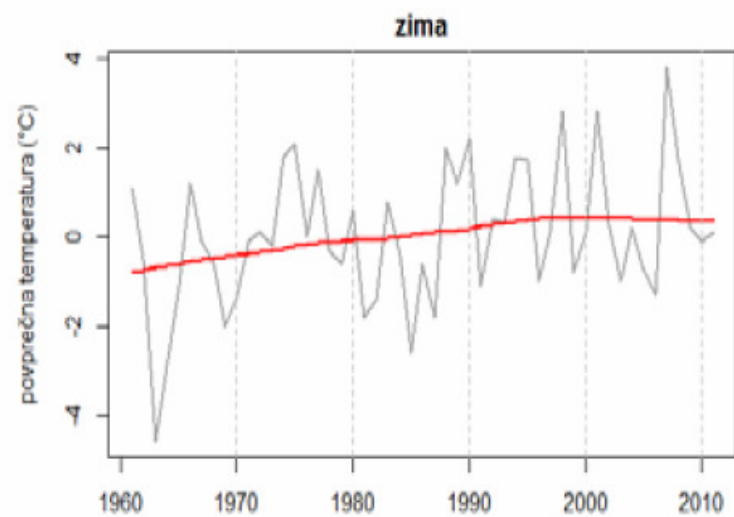
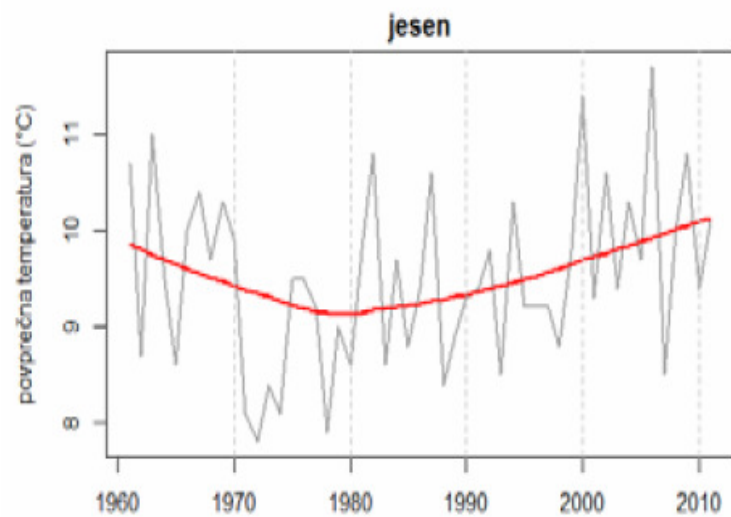
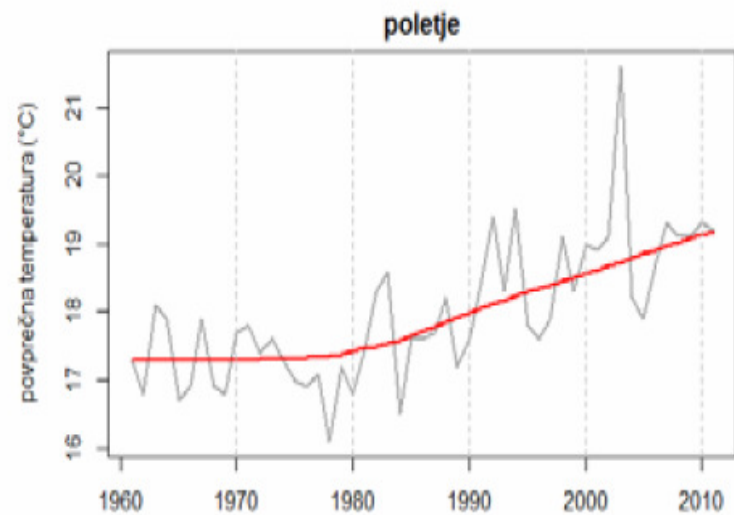
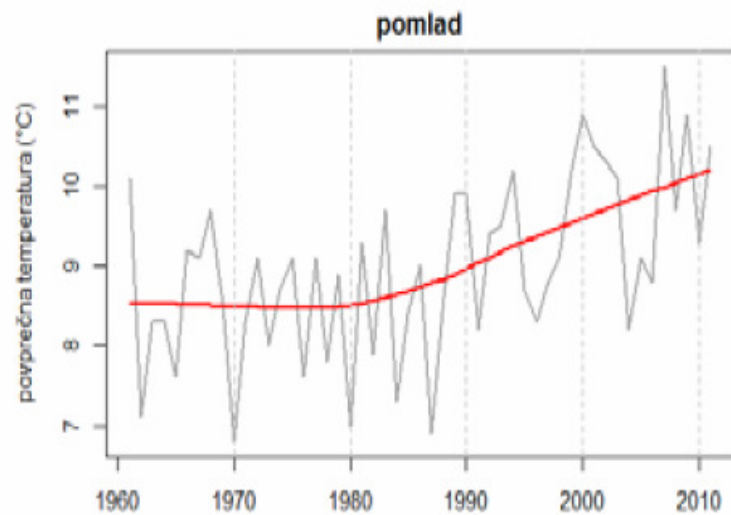
Velike prostorske razlike

Živimo v toplejšem svetu

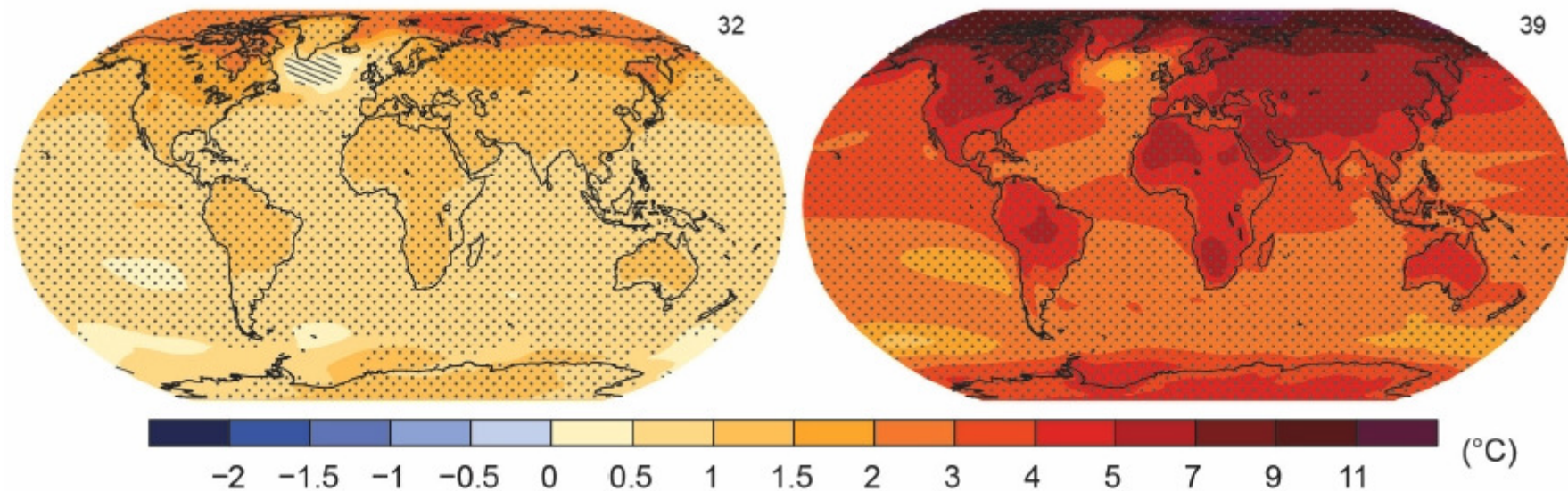

Sprememba temperature površja v obdobju 1901-2012 (°C)
Vir (IPCC WGI)

Vir: Projekt Podnebna spremenljivost Slovenije

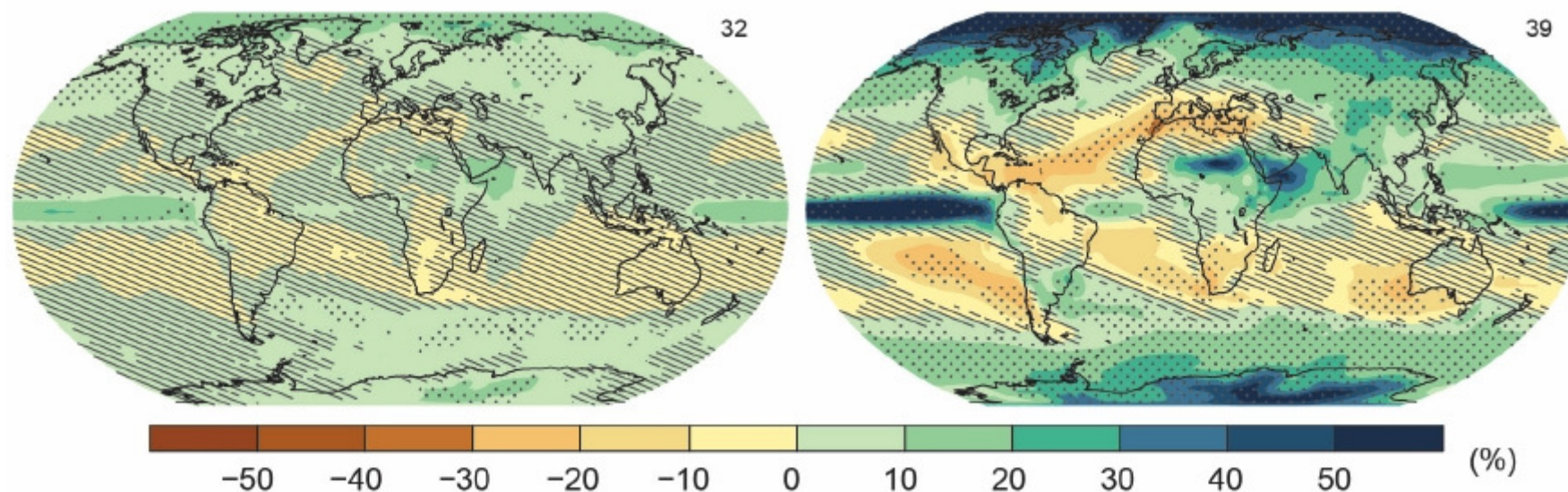
Za koliko se bo ogrelo?

Sprememba temperature med obdobjema
1986–2005 in 2081–2100 za RCP2,6 in RCP8,5 scenarija

Kje bo padavin več in kje manj?

Sprememba padavin med obdobjema
1986–2005 in 2081–2100 za RCP2,6 in RCP8,5 scenarija

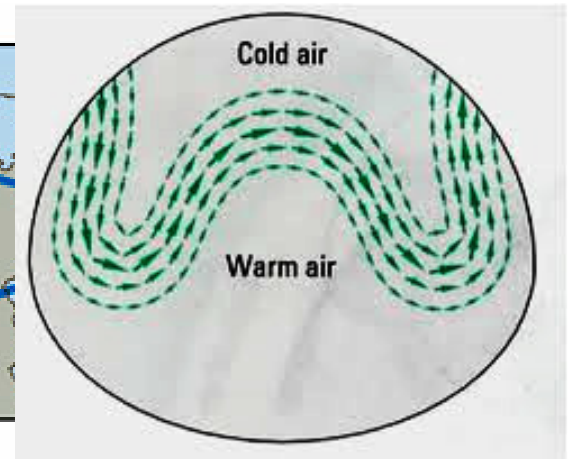
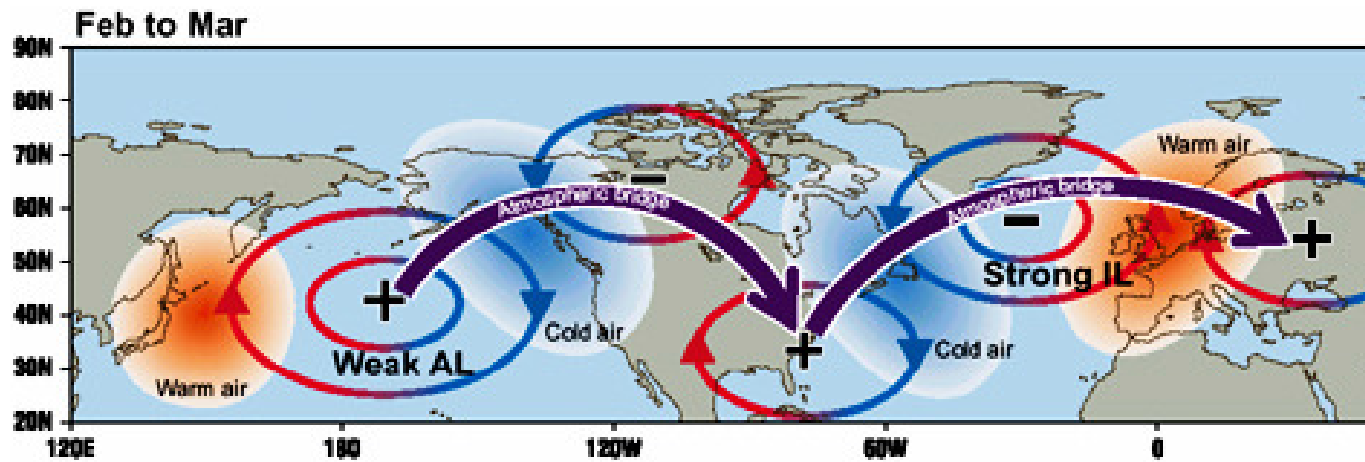

Kaj pa izredni dogodki?

- Več vročih dni
- Manj snega spomladi
- Manj mrzlih dni
- Več toplih noči
- Padavinski dogodki?

Dvig temperature in morske gladine konec stoletja

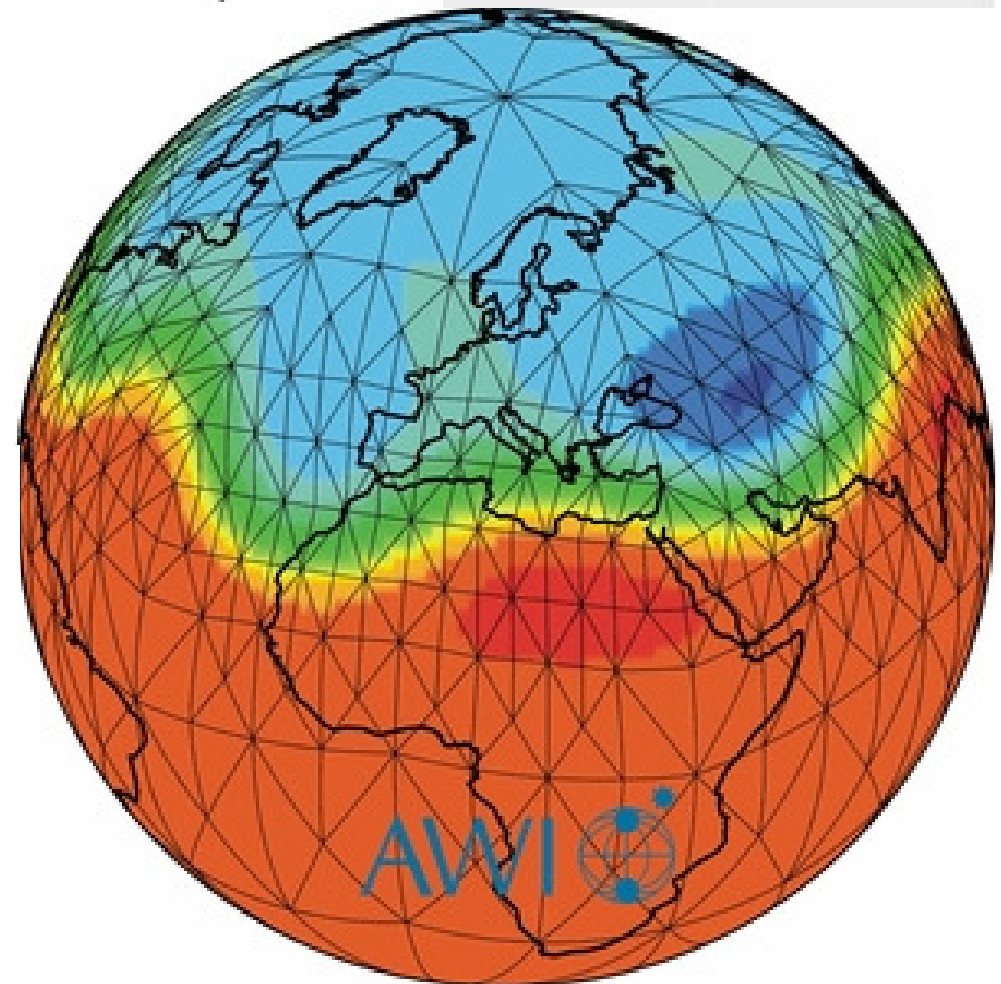
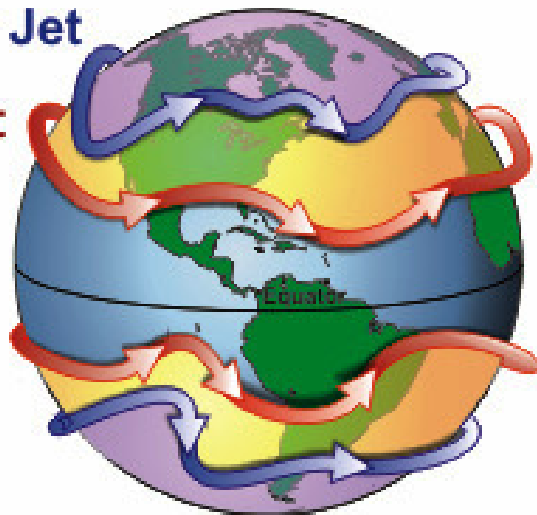
- 1,0 do 3,7 °C
(0,3 do 4,8)
- 0,40 do 0,62 m
(0,26 do 0,81)

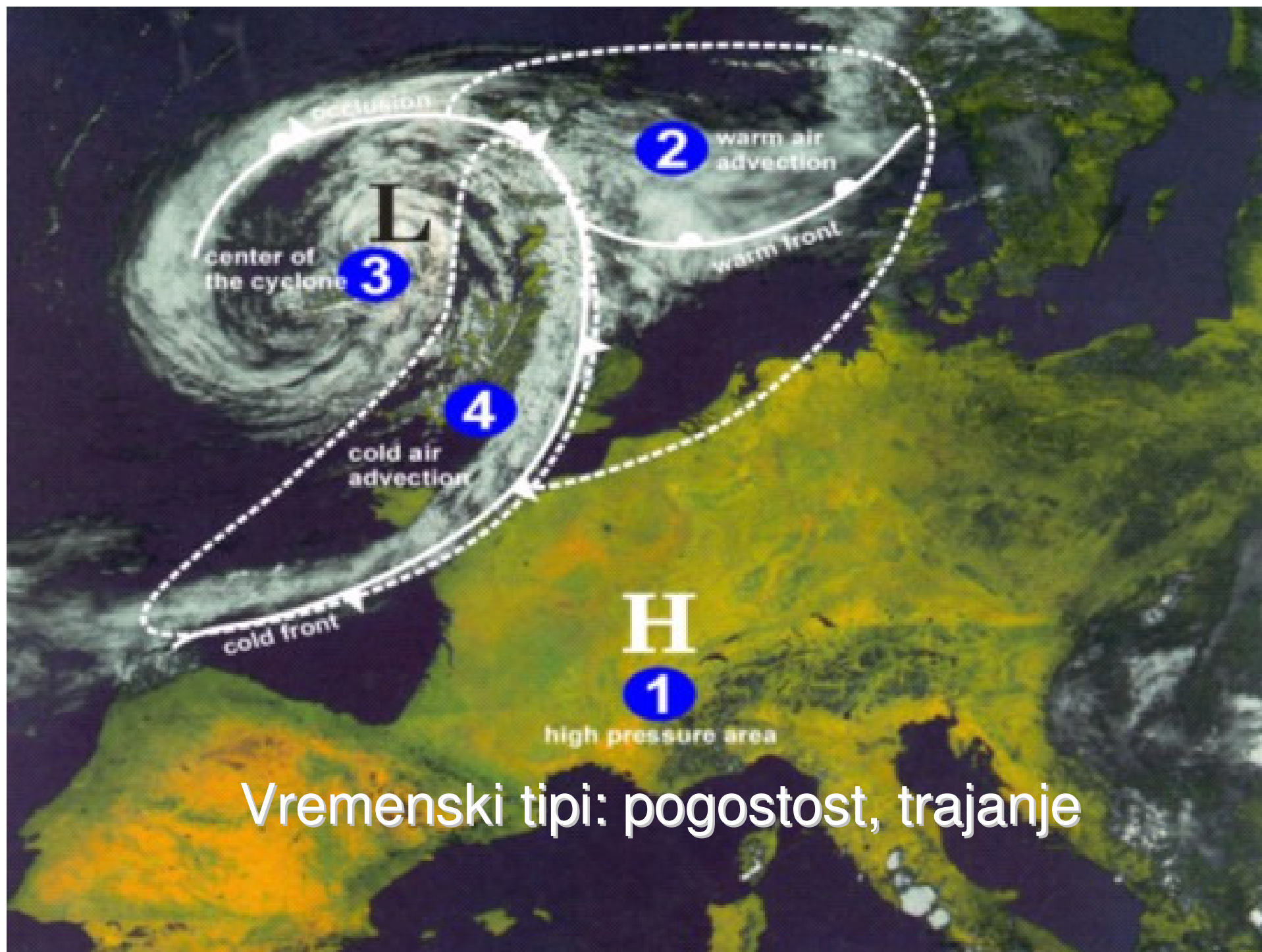

Naravna spremenljivost podnebja

Polar Jet

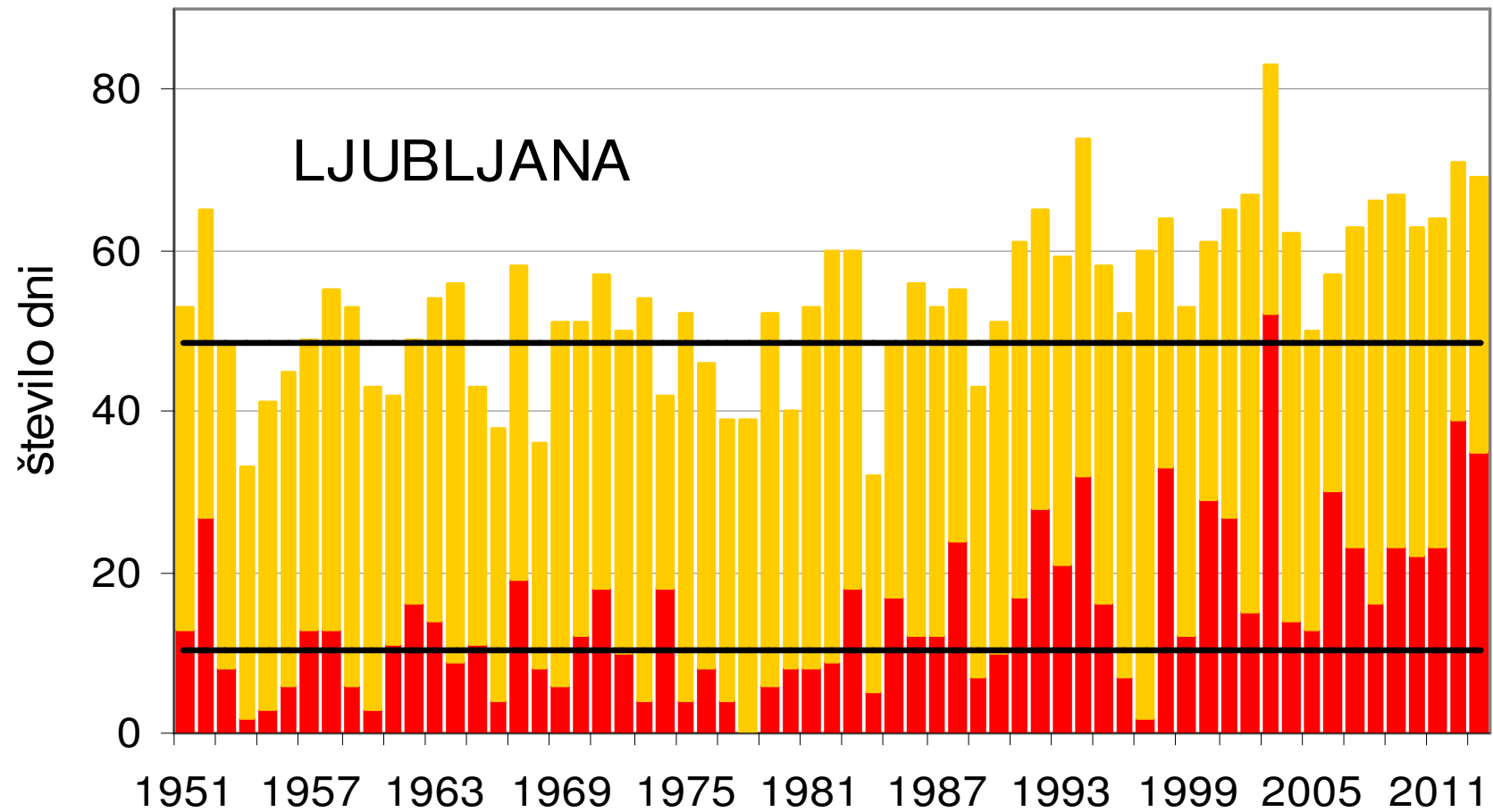
Subtropical Jet

Vremenski tipi: pogostost, trajanje

Število toplih in vročih dni narašča

Visoka temperatura in sončno vreme so idealni za nastajanje fotokemičnega smoga.

POŽARI V NARAVNEM OKOLJU

- Vremenske razmere pomembno stopnjujejo požarno ogroženost

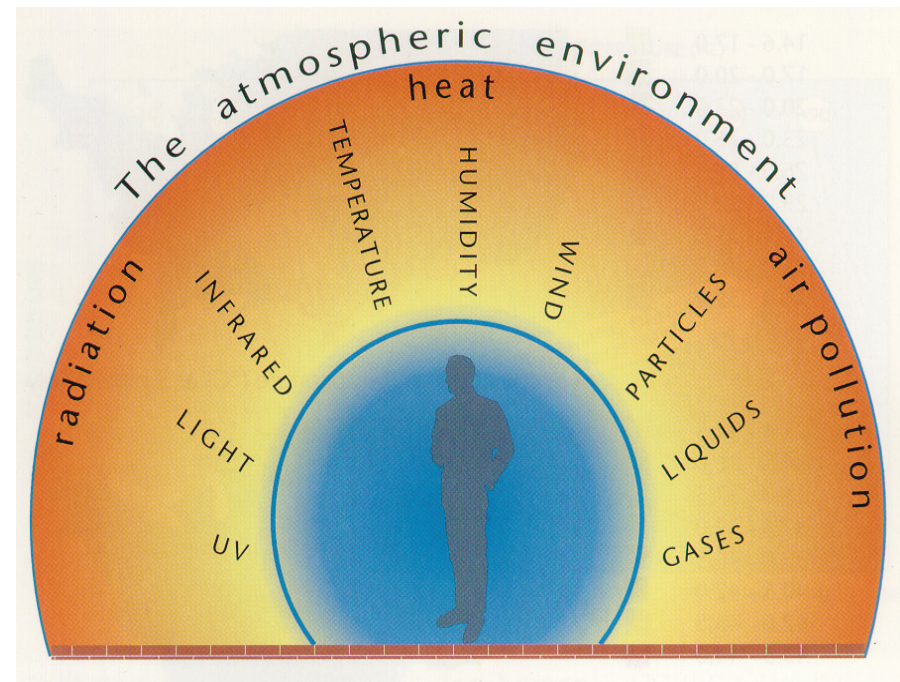
- Visoka temperatura, nizka vlažnost in veter prispevajo k nastanku in širjenju požarov

Meritve (spremljanje stanja),
poznavanje povezave,
modeli za napoved/študij in
snovanje ukrepov

Modeli morajo upoštevati vnos, širjenje,
prenos, izločanje, kemijo

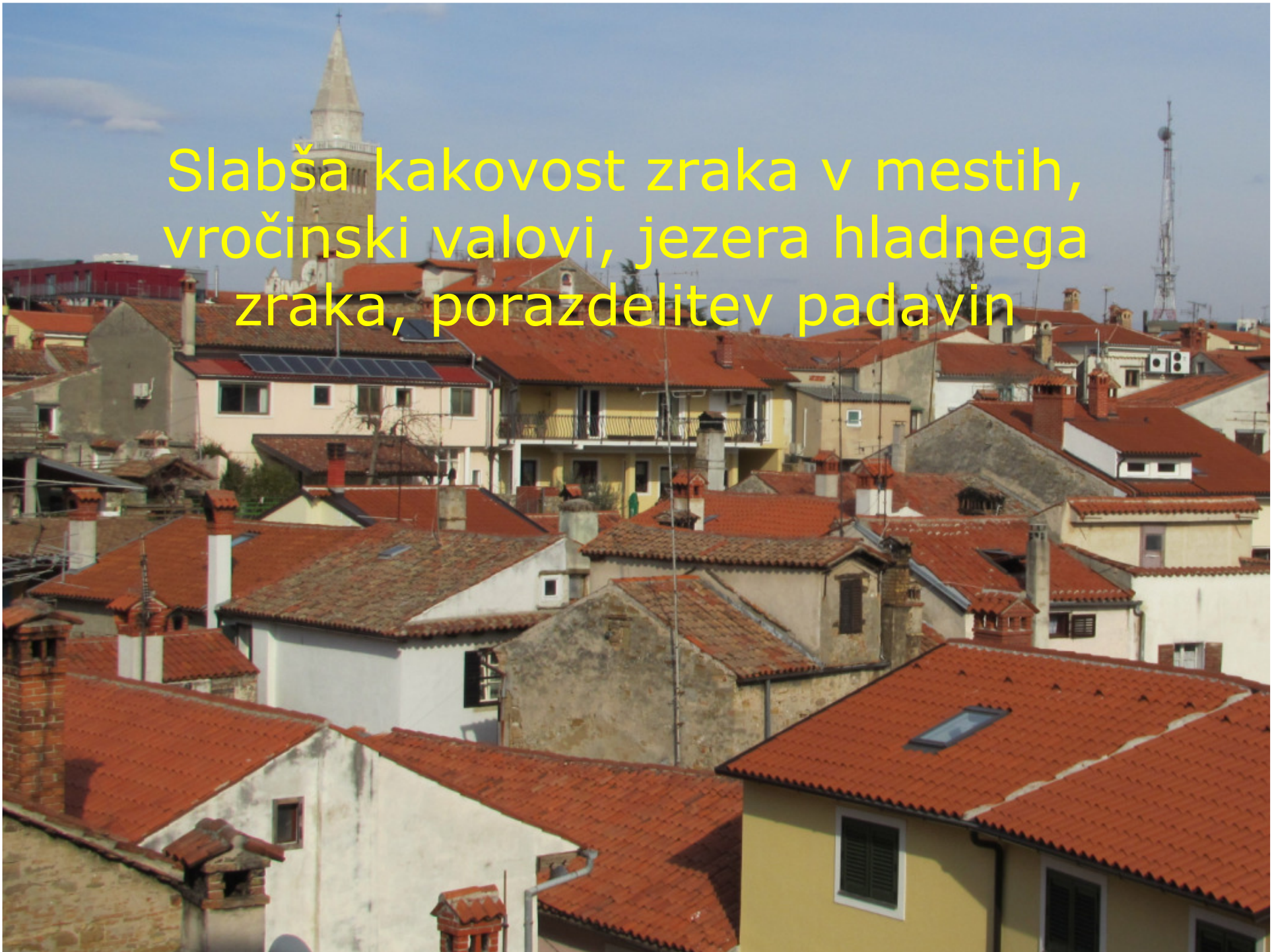
Celovit pogled

- Odzivamo se na vse vplive okolja sočasno
- Sinergija (npr.: vročina - povišana koncentracija ozona)

Slabša kakovost zraka v mestih,
vročinski valovi, jezera hladnega
zraka, porazdelitev padavin

Cvetni prah:

- začetek cvetenja
- trajanje cvetenja
- vrste rastlin
- stopnja

agresivnosti
alergogenov

- prenos po zraku
- spiranje

Onesnaženost v zaprtih prostorih

- **Zapostavljena!**
- Viri: človek, oprema in materiali v prostoru ter zunanji zrak

Uskladiti ukrepe za čistejši zrak z
ukrepi za blaženje in prilagajanje na
podnebne spremembe

Veliko lahko naredimo sami
(KAJ narediti?)

V. Druzhinin

Runner up: 'Eco Glazing', by Vladimir Druzhinin, Russia